

Věc C-33/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

18. ledna 2024

Předkládající soud:

Fővárosi Törvényszék (Maďarsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

10. ledna 2024

Navrhovatelka:

ROSAS Logisztikai Kft.

Odpůrce:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

[omissis]

Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti, Maďarsko)

[omissis]

Navrhovatelka: ROSAS Logisztikai Kft. ([omissis] Budapešť [omissis])

[omissis]

Odpůrce: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (odvolací ředitelství národní daňové a celní správy, Maďarsko) ([omissis] Budapešť [omissis])

[omissis]

Předmět sporu: napadení legality individuálního rozhodnutí v celní oblasti [omissis]

USNESENÍ

Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) přerušuje řízení a na základě čl. 267 [prvního pododstavce] písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie zahajuje řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem Evropské unie, jemuž pokládá tuto předběžnou otázku:

Musí být čl. 173 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, vykládán v tom smyslu, že umožňuje, aby nepřímý celní zástupce – který je v tomto smyslu identifikován na základě věcné chyby –, jednající jako celní deklarant, změnil poté, co bylo dotčené zboží propuštěno do volného oběhu, již předložené a ověřené celní prohlášení v tom smyslu, že se v důsledku změny kódu celního statusu zástupce následně stane přímým zástupcem?

[omissis] [náležitosti podle vnitrostátního procesního práva]

Odůvodnění

Skutkový základ sporu

- 1 V první řadě si Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) přeje oznámit Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“), že navrhovatelka poté, co byla v tomto smyslu dotázána, prohlásila, že v souvislosti s tímto řízením o předběžné otázce nežádá o zachování anonymity.
- 2 Navrhovatelka požádala, aby bylo do volného oběhu propuštěno zboží, které není zbožím Unie, obdržené dne 30. května 2022 s leteckým nákladním listem č. 235–47241261 (dále jen „dotčené zboží“). V celním prohlášení, které bylo podáno prostřednictvím datového přenosu s identifikačním číslem HU12100024022ED6RT2 (dále jen „celní prohlášení“), prohlásila, že si přeje účastnit se celního řízení jakožto nepřímý celní zástupce společnosti PBT Hungary Kft. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatósága (odbor letecké přepravy Ředitelství národní daňové a celní správy, Maďarsko; dále jen „daňový orgán prvního stupně“) přijal toto celní prohlášení a jak bylo požadováno, vykonal propuštění do volného oběhu na základě rozhodnutí č. 6651931509/2022/NAV ze dne 30. května 2022, s navrhovatelkou jakožto nepřímým zástupcem. Navrhovatelka podala následně dne 1. června 2022 k daňovému orgánu prvního stupně žádost (dále jen „žádost“), jejímž prostřednictvím požadovala změnu celního prohlášení v tom smyslu, aby byla ve zmíněném celním prohlášení uvedena jakožto přímý zástupce [společnosti PBT Hungary], přičemž se dovolávala věcné chyby v kódu statusu zástupce. Navrhovatelka přiložila k žádosti zmocnění, jež v její prospěch vydala PBT Hungary dne 23. května 2022 a jež se týkalo přiznání přímého celního zastupování pro účely propuštění dotčeného zboží do volného oběhu.
- 3 Rozhodnutím daňového orgánu prvního stupně byla tato žádost [omissis] zamítnuta. Odpůrce svým rozhodnutím [omissis] potvrdil rozhodnutí přijaté v prvním stupni. V jeho odůvodnění prohlásil, že daňový orgán prvního stupně

dospěl ke správnému závěru, že žádost deklaranta o změnu nemohla být přijata. Uvedl, že podle čl. 173 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (dále jen „celní kodex“), deklarant v zásadě může změnit údaje v celním prohlášení, avšak nesmí za sebe jmenovat jiného deklaranta, neboť by v takovém případě „vystoupil“ z řízení a dlužníkem by se stala jiná, na něm nezávislá osoba. Možnost změnit údaje je podmíněna splněním pravidel týkajících se celního režimu. Znamená to, že ačkoli může být změněn obsah celního prohlášení, určení deklaranta – v tomto případě navrhovatelky – nikoli. Odpůrce uvádí v souvislosti s rozsudkem Soudního dvora vydaným ve věci Pfeifer & Langen (C-97/19), jehož se v tomto ohledu dovolává navrhovatelka, že Soudní dvůr v tomto rozsudku neprohlásil, že by bylo možné změnit v celním prohlášení totožnost deklaranta. Ve zmíněném rozsudku pouze nařídil, aby byla z celního prohlášení patrná existence právního vztahu nepřímého zastupování, namísto toho, že zmocněnec jedná výlučně svým jménem a na vlastní účet.

Odvolání a obrana odpůrce

- 4 Navrhovatelka podala proti rozhodnutí odpůrce odvolání, v němž se primárně domáhá toho, aby bylo toto rozhodnutí změněno v souladu s žádostí, tj. aby byl způsob celního zastupování, který je uveden v celním prohlášení, změněn na přímé zastupování. Podpůrně navrhuje, aby bylo rozhodnutí odpůrce zrušeno. [Navrhovatelka] má za to, že zmíněné rozhodnutí je z několika důvodů protiprávní – přičemž odkazuje na čl. 15 odst. 2, čl. 77 odst. 3 a čl. 173 odst. 3 celního kodexu.
- 5 [Navrhovatelka] uvádí, že ji PBT Hungary zmocnila k přímému celnímu zastupování a že se v celním prohlášení dopustila věcné chyby, pokud jde o kód statusu zástupce. Tato chyba by mohla být napravena [žádostí o opravu] celního prohlášení podle čl. 15 odst. 2 celního kodexu, a to v zájmu přesnosti a platnosti daných informací a údajů. Má za to, že způsob, jakým odpůrce podává výklad článku 173 celního kodexu, který uvádí ve svém rozhodnutí, je v rozporu s tímto článkem. Konkrétně navrhovatelka tvrdí, že odpůrce neodůvodněně dospěl k závěru, že celní prohlášení nelze změnit, co se týče způsobu zastupování, který přísluší navrhovatelce v postavení deklaranta, s ohledem na skutečnost, že tato změna nevede ke změně údajů obsažených v prohlášení. V bodech 33 a 37 rozsudku Pfeifer & Langen je uveden zcela opačný postoj. V těchto bodech Soudní dvůr prohlásil, že změněny mohou být i informace týkající se deklaranta. V tomto ohledu odkazuje navrhovatelka na odůvodnění, které je v souvislosti s čl. 173 odst. 3 celního kodexu uvedeno v dokumentu „Commission Staff Working Document – Customs Expert Group – Section ‚Import and Export Formalities‘ – Guidance Document on Customs Formalities on Entry and Import into the European Union“.
- 6 [Navrhovatelka] se dále dovolává skutečnosti, že každodenní praxe daňového orgánu potvrzuje právní výklad, který tento orgán prosazuje v souvislosti

s možností změnit celní prohlášení, co se týče práva na celní zastupování. V tomto ohledu připojila rovněž několik rozhodnutí znějících v témže smyslu.

- 7 Odpůrce ve své odpovědi navrhuje, aby bylo odvolání podané navrhovatelkou zamítnuto. Trvá na tom, že podle čl. 173 odst. 3 celního kodexu je změna celního prohlášení povolena pouze za tím účelem, aby mohl deklarant splnit své povinnosti týkající se propuštění [zboží] do celního režimu. Je povoleno změnit obsah údajů, nikoli však těch, jež se týkají osoby deklaranta. Znamená to, že deklarant nesmí za sebe následně jmenovat jiného deklaranta, [neboť] by tím „prakticky vystoupil“ z řízení a namísto něj by se dlužníkem stala osoba, která je na něm nezávislá, což je rovněž důvodem k vyloučení změny. Odpůrce má za to, že věc Pfeifer & Langen není pro tuto věc relevantní.

Relevantní ustanovení unijního práva

Podle čl. 173 odst. 1 celního kodexu se deklarantovi na jeho žádost povolí změna jednoho nebo více údajů uvedených v již přijatém celním prohlášení. Změnou však nesmí být rozšířena působnost celního prohlášení na jiné zboží než na zboží, na které se původně vztahovalo.

Podle čl. 173 odst. 3 celního kodexu může být na žádost deklaranta podanou do tří let ode dne přijetí celního prohlášení povolena změna celního prohlášení po propuštění zboží, aby deklarant mohl splnit své povinnosti v souvislosti s propuštěním zboží do příslušného celního režimu.

Odůvodnění předběžné otázky

- 8 V tomto sporu se Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) táže, zda je navrhovatelka na základě čl. 173 odst. 3 celního kodexu oprávněna požádat o změnu celního prohlášení poté, co bylo zboží propuštěno do volného oběhu, s cílem změnit způsob zastupování z nepřímého na přímé.
- 9 Je třeba upřesnit, že čl. 173 odst. 3 celního kodexu (kterým se doplňuje ustanovení obsažené v čl. 173 odst. 1 celního kodexu, které představuje obecnou zásadu) stanoví, že deklarant může dokonce i poté, co bylo zboží propuštěno do volného oběhu, změnit své již podané celní prohlášení. Cílem právního institutu změny je v zásadě to, aby deklarant mohl splnit své povinnosti v souvislosti s propuštěním zboží do příslušného celního režimu (rozsudek Zes Zollner Electronic, C-640/21, bod 40). Použití této výjimky je však třeba vykládat restriktivně (rozsudek Zes Zollner Electronic, bod 43). Ve prospěch takového výkladu hovoří i skutečnost, že normotvůrce v konečném důsledku přijal obsah čl. 173 odst. 3 celního kodexu Unie v širším znění, než jaké bylo obsaženo v původním návrhu, a že do něj doplnil odkaz na „[splnění povinností] v souvislosti s propuštěním zboží do příslušného celního režimu“. Tím je tedy omezena možnost změny celních prohlášení (rozsudek Zes Zollner Electronic, bod 44).

- 10 V souvislosti s výkladem unijního práva, [konkrétně] čl. 173 odst. 3 celního kodexu, vyvstaly před Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) pochybnosti, které se týkají možnosti změnit totožnost deklaranta. Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) se tedy táže, zda v situaci, kdy je deklarant nepřímým zástupcem, který jedná svým jménem, avšak ve prospěch jiné osoby, je tento deklarant oprávněn požádat příslušný daňový orgán, aby byl způsob zastupování, který byl určen pravděpodobně v důsledku věcné chyby (tj. aniž by měl v úmyslu bránit boji proti podvodům v té podobě, v jaké je vymezen v bodě 15 odůvodnění celního kodexu), změněn na přímé zastupování. Je třeba uvést, že ani praxe maďarských soudů není jednotná, pokud jde o výklad této otázky, k níž navrhovatelka předložila během tohoto řízení několik rozhodnutí, jež se k přípustnosti změny vyjadřují rozdílně, a to dokonce i ve vztahu k její osobě.
- 11 Otázkou, zda je možné změnit totožnost deklaranta, se Soudní dvůr zabýval již v rozsudku Pfeifer & Langen, v němž prohlásil, že celní orgány mohou vyhovět žádosti o opravu celního prohlášení, pokud jde o totožnost deklaranta, který omylem uvedl, že jedná výlučně svým jménem, a nikoli jako nepřímý zástupce (rozsudek Pfeifer & Langen, bod 59). Co se však týče výkladu této právní otázky, z různých důvodů nelze předpokládat, že byl rozsudek Pfeifer & Langen vydán za obdobných okolností, takže neexistuje úplná shoda. Zaprvé, zmíněný rozsudek nebyl vydán za účelem výkladu relevantních ustanovení celního kodexu, nýbrž ustanovení obsažených v nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „předchozí celní kodex“), v němž byla zčásti obsažena rozdílná ustanovení, neboť v předchozím celním kodexu nebyla dosud obsažena ustanovení, jež by byla obdobná čl. 173 odst. 3 celního kodexu. Zadruhé, neexistuje ani skutková podobnost s touto věcí, neboť ve věci Pfeifer & Langen nepožádal deklarant o to, aby jeho postavení nepřímého zástupce [bylo změněno] na přímé zastupování, nýbrž požádal, aby bylo opraveno jeho vlastní prohlášení, v němž uvedl, že jedná vlastním jménem a na vlastní účet, a aby se tak stal nepřímým zástupcem.
- 12 Podle názoru Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) celní kodex – jak se upřesňuje v [bodě 9 tohoto usnesení] – za striktně stanovených podmínek umožňuje opravu celního prohlášení. Ačkoli Soudní dvůr v rozsudku Pfeifer & Langen potvrdil, že v celním prohlášení mohou být změněny i informace týkající se osoby deklaranta, současně prohlásil, že to nesmí vést k nebezpečí nesplnění celního dluhu (rozsudek Pfeifer & Langen, bod 50). Změna nepřímého zastupování na přímé by nicméně k tomuto nebezpečí vést mohla – s ohledem na článek 18 celního kodexu. Kromě toho je sporné, zda může změna informací týkajících se osoby deklaranta přispět ke splnění požadavku týkajícího se „[splnění povinností] v souvislosti s propuštěním zboží do příslušného celního režimu“, který je stanoven v čl. 173 odst. 3 celního kodexu. Výklad, který by připouštěl změnu kódu statusu zástupce v celním prohlášení z nepřímého na přímý, by proto mohl působit potíže.
- 13 S ohledem na výše uvedené úvahy – zejména na rozsudek Pfeiffer & Langen a na nejednotnou praxi vnitrostátních orgánů – má Fővárosi Törvényszék (soud

hlavního města Budapešti) za to, že k vyřešení této věci je nezbytné zahájit řízení o předběžné otázce s cílem získat odpověď na výše uvedenou otázku. Za těchto okolností přerušil probíhající řízení na základě čl. 126 odst. 1 písm. a) a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (zákon č. CXXX z roku 2016, občanský soudní řád), který je použitelný na základě článku 32 a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (zákon č. I z roku 2017 o soudním řízení správním), a rozhodl o zahájení řízení o předběžné otázce.

[*omissis*] [náležitosti podle vnitrostátního procesního práva]

V Budapešti dne 10. ledna 2024.

[*omissis*] [podpisy]

PRACOVNÍ DOKUMENT